

Fiskeri institut på Færøerne

Tanken om et internationalt fiskeriinstitut realiseres bedst på Færøerne

AF KARL NOLSØE

Den færøske fisker skal kunne udføre ethvert arbejde i direkte forbindelse med fiskeri og fangst og kunne mestre enhver fangst og fiskeriteknik, der vinder anerkendelse i færøsk fiskeri. Under indflydelse af indskrænkninger af fjernfiskeriers territorier er der opstået ønske om gennem samarbejde med udviklingslande at opnå nye aktivitetsområder, good-will, eksportmarkeder for fartøjer, grej, teknologi og know-how med at stille erfaringer og evne til at formidle disse til rådighed.

Disse tanker formuleredes i 60'erne men igangværende omstillingsproces stillede så store krav at der ikke var rum for

andre og endnu fjernere aktiviteter.

Indskrænkninger af det geografiske virkefelt sker på samme tid som de store investeringer skal hentes hjem igen og efter at samfundet har vænnet sig til den meget højere levestandard.

For at sikre topplacering, de sociale områders vækst og nettoindvandringen af højt kvalificerede tidligere fraflyttede landsmænd må investeringerne fortsætte. Det moderne velfærdssamfund, de politiske og kulturelle selvstændighedstendenser skal vedligeholdes og yderligere udvikles.

De unge uddannes ved et voksende antal udenlandske læreanstalter.

Informationer fra omverdenen giver viden om fiskerier i fjerne have, som man ikke er fremmed overfor.

De unge fiskere ved de kan og længes efter at komme afsted.

De lange rejsers og lange fraværs problemer overvindes i dag således, at fiskerne og deres familiers fysiske og psykiske trivsel betrygges. Tanker om internationalt bistandssamarbejde optager voksende dele af det færøske samfund.

I erkendelse af de potentielle proteinrigdomme i uudnyttede fiskemængder ved u-landskyster gjorde der sig i FAO kredse i 60'erne tanker gældende om oprettelse af et internationalt institut eller universitet for fiskerikøkonomi og teknologi.

Her skulle fiskere, teknikere, økonomer og videnskabsmænd, først og fremmest fra u-lande, erhverve viden om og indsigt i økonomiske, tekniske, biologiske og sociale sammenhænge.

I konsekvens af disse tanker blev Færøernes daværende folketingsmand Johan Nielsen kontakket med en råskit-

se til den påtænkte institution og med forslag om, at den bedst og rigtigst ville være placeret i Færøerne.

Johan Nielsen forlagde den straks for statsm. J. O. Krag med forslag om, at Danmark på internationalt plan skulle virke for forslaget virkeliggørelse. Statsm. var iflg. Johan Nielsen meget positiv og ville overveje at støtte den i Nordisk Råd. Kort efter samtalen blev der udskrevet valg med ny regering som resultat og der hørtes ikke mere til den omtalte sag.

Nu er imidlertid tidspunktet kommet for et nyt initiativ i den skitse-retnings på dansk, dansk-færøsk på dansk, dansk-færøsk eller færøsk foranledning med en forventet støtte fra de øvrige nordiske lande. Virkeliggørelse af denne ide får stor betydning for international fiskerikøkonomi med ind-

dragning af beslagtede områder som oceanografi, havbiologi, meteorologi, navigation, fiskeriteknologi, produktforædling, marketing og andre som måtte være af væsentlig interesse.

Kvalificerede undervisere og forskere vil komme fra det internationale samfund, og færøsk fiskeri og dets miljø vil være forsknings og demonstrationsfelt. De studerende skal først og fremmest være fra u-lande.

De med institutionen forbundne udgifter påregnes dækket af FAO, UNESCO, Nordisk Råd og andre.

Institutionen skal være selvstyrende.

For Færøerne vil det have betydning, at her vil være de bedste uddannelsesmuligheder, og at færøsk fiskeri ved altid at være under lup sikres topplacering. Med sin viden og erfaringer bør Færøerne gå ind i

internationalt bistands-samarbejde så meget desto mere, som der allerede er projekter i gang eller under forberedelse i Surinam, Guinea-Bissau og andre steder.

Denne voksende aktivitet bør formaliseres og koordineres gennem en selvstændig organisation: Færoese — international development association, FIDA eller FAIDA — som skal forestå og organisere samarbejdet med u-lande. Færingerne vil samle sig om fiskeriområdet og ser det som en logisk mulighed, at FIDA eller FAIDA bliver centrum for nordisk fiskeribistand. Virkeliggørelse af de her fremførte tanker vil være af betydning for verdens forsyning med protein, de udviklende landes kystbefolkninger og for vækstlandets kulturelle og materielle basis.

(Greinin stóð í Informatión 19.9.80.)

Nakrar rættleiðingar til brøv móti R. Wurmbrand

Av tí, at nokur av lesarabrevunum móti R. Wurmbrand, nú hann er farin avstað aftur, ikki samsvara við veruleikan, skulu vit her koma við nokrum heilt farna, beinleiðis upplýsingum.

Fyri ikki at nakað sum helst skal verða misskilt, verður endurgevingar, ið upprunaliga hava staðið á donskum, settar á sama máli.

Allar tær skuldsetingar um at W er lygnari og skutilsveinur hjá amerikansku kapitalismuni, skulu vit ikki gera nokvur viðmerkingar til. Í innganginum til eina færøyska stuttu søgu stendur m.a.: „Tað er nokv lættari at skriva um eitt ella annað, ið farið er, sum t.d. ein sið, ið avlagdur er, ella ein merkismann, ið deyður er, tí tað verður ein ikki áløpin fyri. Heilt óðrvisi er tað, tá tú skalt tili at skriva um verandi lutir, ella um eg so má siga, at skriva um tað, ið livandi er. Tað endar sum oftast í skjali — verður til politikk...“

Hesi orðini kunnu eisini sannast í samanburðinum millum tað, sum Hitler gjørdi undir seinna heimsbardaga og tað, sum fer fram í m.a. Sovjett í dag. Eingin færoyingur sigur, at nakað av tí, ið hendi undir Hitleri er lygn. Sjálfv tær mest óhugnaligu søgurnar verða taldar og trúð verður teimum. Og tær eru sannar.

Vit tosa ikki um nazismu í dag sum um politikk. Vit nevna tað heldur brotsverk. Og nú vit hava trúð tí og nýnazismen er við at vakna upp aftur, trúgva vit eisini tí vit hoyra av slíkum slag í dag.

Hitler drap 6 milliónir av

jødum og gjørdi mangt annað ræðuligt. Eingin enn hevur skrivað í bløðunum, at tað vit søu í filminum Holocaust ikki var samsvarandi veruleikanum.

Tíðindabrev frá Amnesty International í bløðunum nú um dagarnar sigur, at fólk vera pind á ræðuligan hátt í Chile og øðrum londum við líknandi stýri. Tað er satt og vit trúgva tí. Eingin enn hevur í Føroyum sagt, at tað er lygn. Eingin vil jú verða kallaður nazistur ella fascistur.

Hinvegin er tann marxistiska læran bæði gjøgnum bókur, bløð og í tí politisku samfelagsshugsanini nú vorðin so sterk, at tá W kemur til Føroyar og sigur, a kommunistan hevur dripið fleiri ferðir so nokv sum Hitler drap, og at fólk í Sovjett og øðrum kommunistiskum londum verða pind á eins ræðuligan hátt sum undir Hitler og í nútíðar-Chile, so verur hann sagdur at vera lygnari av mongum.

W dugir at siggja nokv av tí positiva í sosialismuni, sum hann eisini segði á tíðindafundinum við blaðmenninar, men alt tað ónda í kommunismuni leggur eitt stórt skýggjhalv yvir tað goða. Fyri W er kommunisman so stótt ikki sosialpolitikkur, men meira brotsmannagerð, eins og mong av okkum siga um nazismuna.

Tær fyri nokrum meira trúliga skuldsetingarnar móti W eru t.d., at hann hevur gjørt seg sekan í myndafalsan, at sonurin og sostatt øll W-familjan eru barnsligir hugsveimarar tí sonurin ikki kundi nýttast

til vitni undir Sakarov-hoyringini, og so tann gamla søgan umafur, at tað er trúarfæls í Sovjett. Hesar skuldsetingar skulu vit gera nakrar beinleiðis viðmerkingar ella rættingar til.

Vit skulu byta hetta upp í trí:

1. Í samband við myndina, skulu vit endurgeva tað almennu frágreiðingina frá 3.3.1979:

„Í vort (Martyrernes Røst) juni-nummer 1978 bragte vi et fotografi af børn i et Sovjet-fængsel. Vi blev angrebet for dette. Billedet havde været udstillet i en foto-konkurrence, der viste „Det lykkelige liv for børn i Østtyskland“. Vi forklarede vor stilling. Efter yderligere undersøgelse modtog vi følgende meddelelse: Forskningscentret for Sovjet fængsler i Israel bekræftede, at fotografiet virkelig er fra et Sovjet fængsel for børn. Tre zionistkvinder, som har været i Sovjet-fængsler gav bediget erklæring om dette forhold. De kender på første hånd eksistensen af fængsler for børn. Billedet er autentisk, men Sovjetterne, som har hørt, at det var blevet udsmuglet og ville blive offentliggjort, prøvede man at forhindre protester ved at udstille det som en scene fra livet i Østtyskland.“

Danmark Radio (TV) viste billedet i forbindelse bl.a. med den film vor mission har optaget af fange-transporter i Sovjet. (I hesi TV-sending, inder Wurmbrand-missionin legd undir at hava falska myndinal En eller to dage efter kom der en rettelser i fjernsynet, hvor man beklag-

ede at have udsendt forkerte oplysninger!!!

2. Tað er satt, at Michael, sonur Richard W, ætlaði sær at vitna undir Sakarov-hoyringini í Keyptmannahavn í 1975. Sjálfv um hann ikki var biðin, vildi hann fegin sloppið at vitna um hvat hann hevði litið undir kommunismuni. Endamálið var nevniliga, at greiða frá viðurskiðunum í Sovjett í 10-áraskeiðinum 1965–75. Fyri tað fyrsta hevði Michael mest verið i Rumenia undir kommunismuni og fyri tað næsta var hann sloppin vestur um áðrenn 1965. Hann kundi so stótt ikki nýttast sum vitni, og mátti koyrast út. Óiva hevur hann borið seg skeivt at har, men skuldsetingini bæði móti Michael og allari familjuni W í bløðunum fyri hetta er, at ongín av teimum kann nýttast sum sannleiksvitni.

Neb fara vit nú til sjálva Sakarov-hoyringina og gloyma W eina lutu, so siggja vit, at undir tí brotinum, sum hevur heitið „Religionens stilling i Sovjetunionen“, vitna fyra persónar í síni heild júst tað sama, sum 7000 fólk í Føroyum komu saman at hoyra W tosa um. T.d. stendur á blaðið, 62 í donsku útgávu av hoyringini um Khmara, sum bæði W hevur greitt frá á sínum møtum og sum eisini útvarpsmaðurin spurdi hann um. Og niður stóðan um m.a. trúarfæls í Sakarov-hoyringini er henda:

„Religionsfriheden er indskrænket i væsentlig grad (s. 167).“

Av tí, at Sakarov-hoyringin fæst í bókabúðunum ella kann fást til veða, halda vit ikki, at tað er neyðugt at endurgeva meira frá henni her, men bert vísa til kapitlið frá síðu 43–63.

3. Trúarfæls er í Sovjett, verður sagt. Jú, í veruleikan-

um er Albania einasta sosialistiska landið, sum sigur, at tað ikki viðurkennir kristindóm. Hetta verður ikki sagt beinleiðis í grundlóg-unum hjá hinum kommunistalondunum. Ja, hinvegin ljóðar nokv væl á pappirinum, sum t.d. paragraf 124:

„Kirken i USSR skal være adskilt fra staten, og skolen skal være adskilt fra kirken for at sikre alle borgernes samvittighedsfrihed. Frihed til gudsdyrkelse og til anti-religions propaganda må være anerkendt for alle borgere; følgende friheder er også garanteret:

1. Samvittighedsfrihed, 2. talefrihed, 3. pressefrihed, 4. forsamlingsfrihed og 5. demonstrationsfrihed.“

Í Sakarov-hoyringini sigur vitni Gerhard Hamm um hetta: Denne grundlov er kun et „Skuebrød“ til befættelse for andre lande, i virkeligheden behandles troende kristne på basis af den illegale „lov om religiøse samfund“ fra 1929.

Í henni stendur m.a.

Paragraf 17: „Religiøse samfund må ikke:

1. oprette gensidige hjælpe-

fonds,

2. yde materiel hjælp til deres medlemmer eller

3. organisere specielle bønne-

møder for børn, unge mennes-

ker og kvinder, heller ikki kredse, grupper, bibelfællesskaber, sykkedse eller religionsundervisning o.l., udflugter, legepladser for børn, biblioteker, læsesale, sanatorier eller hospitaler må ikke oprettes.“

Paragraf 64: „Opsyn med religiøse foreningers aktiviteter såvel som med vedligeholdelse af deres forsamlingshuse og ejendomme, som er udlejet til dem, skal udføres af registreringskontorerne, i landkommunerne af landsbysovjetterne.“

Viðari sigur Gerhar Hamm, at „loven om religiøse samfund er stadig i kraft, hvad sagerne mod de kristne stadig viser.“

Hygg aftur eftir paragraf 17, og hugsa tær, hvat nevndin fyri Meinigheits-húsið ella KFUM-K í Havn hevði sagt, um tær ikki sluppu at „organisere specielle bønne- og møder for børn, unge mennesker eller kvinder...“ Ella hvat hevði samkoman í Ebenezer sagt til hetta. Ella Frelsunarherurin. Ella Hvítusunnusamkoman. Ella Adventistarnir ella Karolikkarnir.

Paragraf 19 og 59 í lógini „Om religiøse forsamlinger“

Framhald á síðu 16

heldur tú ikki

sosialin